

HANDREIKING SAMENWERKINGSSCHOOL

Voorwoord

Nadat de Eerste Kamer op 11 juli 2017 het wetsvoorstel “Samen sterker door vereenvoudiging samenwerkingsschool”¹ heeft aangenomen is de wet met ingang van 1 januari 2018 in werking getreden. Daarmee kwam een einde aan een lang traject van voorbereiding. De wet komt tegemoet aan de maatschappelijke behoefte om samenwerkingsscholen in dunbevolkte gebieden waar men te maken heeft met dalende leerlingenaantallen te (kunnen) vormen. Daarom is het zogenaamd continuïteitscriterium (één van beide te fuseren scholen wordt met opheffing bedreigd) versoepeld, is de fusietoets afgeschaft voor de bestuurlijke en institutionele fusie die noodzakelijk zijn voor de totstandkoming van de samenwerkingsschool en zal het openbare karakter en de identiteit van de samenwerkingsschool vooral gewaarborgd gaan worden via een identiteitscommissie met wettelijke bevoegdheden op schoolniveau.

Het voorstel was niet onomstreden. De behandeling zorgde zelfs voor een unicum doordat de Eerste Kamer – alvorens tot behandeling over te gaan – een extra advies aan de Raad van State heeft gevraagd met de vraag of het voorstel nog voldoet aan het grondwettelijke uitgangspunt dat de samenwerkingsschool een uitzondering blijft vormen op het duale bestel. Tevens lag de vraag voor of een samenwerkingsschool ook in stand kan worden gehouden door een stichting voor openbaar onderwijs.

De Eerste Kamer heeft bij motie (Bruijn c.s.²) de PO-Raad en de VO-Raad gevraagd gezamenlijk een handreiking op te stellen “die betrokkenen bij de vorming van de samenwerkingsschool kunnen gebruiken om op een zorgvuldige manier vraagstukken met betrekking tot het bijzondere en openbare domein van de samenwerkingsschool statutair vast te leggen.” Omdat dit met name het domein van de profielorganisaties raakt is afgesproken deze handreiking gezamenlijk op te stellen. Het resultaat daarvan treft u hierbij aan.

Er is, gelet op de wens van de Eerste Kamer, gekozen voor een compacte handreiking die vooral ingaat op de statutaire waarborgen met betrekking tot de samenwerkingsschool. Schoolbesturen houden daardoor zoveel mogelijk de ruimte eigen keuzes te maken. Wij gaan ervan uit dat deze handreiking een nuttig instrument zal blijken te zijn bij de vorming van samenwerkingsscholen.

1 Inleiding

De handreiking is geschreven voor de regeling van de samenwerkingsschool in het primair, voortgezet en (voorgezet) speciaal onderwijs in Nederland.

Met de wetwijziging over de samenwerkingsschool worden de mogelijkheden om een samenwerkingsschool te vormen als bedoeld in de desbetreffende sectorwetten vereenvoudigd. De voorwaarden waaronder een samenwerkingsschool kan worden gevormd zijn gewijzigd. Een samenwerkingsschool blijft een school die uitsluitend tot stand kan komen door samenvoeging van één of meer openbare scholen met één of meer bijzondere scholen en waarin zowel openbaar onderwijs en bijzonder onderwijs wordt aangeboden. De andere mogelijkheden om tot één school te komen blijven bestaan, zoals:

- ▶ Institutionele fusie³ van een school met een openbare school tot openbare school;
- ▶ Institutionele fusie van een school met een bijzondere school tot bijzondere school;
- ▶ Institutionele fusie van een openbare school en een bijzondere school, waarbij een BRIN-nummer verdwijnt en de schoolbesturen kiezen om het resterende BRIN-nummer ofwel als openbaar ofwel als bijzonder te laten registreren in de OCW-registers, maar het zich eventueel presenteren als samenwerkingsschool; dit is de zogenaamde informele samenwerkingsschool;
- ▶ Opheffing van een school (of nevenvestiging) en overschrijving van die leerlingen naar de overblijvende school. Dit betreft geen fusie, maar voegt wel de leerlingen van twee scholen samen;
- ▶ Omzetting van een openbare school in een bijzondere school of andersom, gevolgd door fusie.

De nieuwe wet schrijft voor dat aan een samenwerkingsschool een identiteitscommissie is verbonden. Deze commissie heeft wettelijke bevoegdheden. Veel scholen voor bijzonder onderwijs en ook scholen voor openbaar onderwijs werken al decennia lang op vrijwillige basis met een identiteitscommissie, met een eigen reglement. Daarom wordt in deze handreiking de identiteitscommissie die verbonden is aan de samenwerkingsschool genoemd: 'identiteitscommissie samenwerkingsschool'. Indien er al een identiteitscommissie op vrijwillige basis is ingericht, dan verdient het aanbeveling deze commissie én haar eigen reglement te laten voortbestaan naast de identiteitscommissie samenwerkingsschool. De laatstgenoemde commissie heeft immers een eigen positie in de sectorwetten met wettelijke bevoegdheden.

Voor reeds bestaande informele samenwerkingsscholen bestaat de mogelijkheid tot 1 augustus 2020 een verzoek tot omvorming tot een formele samenwerkingsschool in te dienen. Zij kunnen een beroep doen op de overgangsregeling in de wet. Hierover is meer te lezen in [paragraaf 5](#).

Voor een overzicht van de toepasselijke sectorwetten en specifieke bepalingen wordt verwezen naar bijlage 1. De regeling is vrijwel gelijk voor alle sectoren. Soms zijn er verschillen. Voor een overzicht van de verschillen in de toepasselijke sectorwetten wordt verwezen naar [bijlage 2](#). U treft de tekst van de wet aan in [bijlage 3](#).

Het bijzonder onderwijs heeft een grondslag of identiteit en deze termen worden in deze handreiking ten aanzien van het bijzonder onderwijs gebruikt. Het openbaar onderwijs heeft een openbaar karakter. De term 'openbaar karakter' is een van de kenmerken van het openbaar onderwijs in de onderwijswetten en is in de Grondwet en sectorwetten met waarborgen omkleed. Daarom wordt de term 'openbaar karakter' in deze handreiking gebruikt om de identiteit van het openbaar onderwijs aan te duiden. In de praktijk, in materiële zin, wordt de term identiteit ook in het openbaar onderwijs gebruikt.

Voor informatie over de samenwerkingsschool en ondersteuning bij de vorming van een samenwerkingsschool kunt u zich wenden tot onder meer de profielorganisaties en de sectorraden.

2 Bepalingen over de samenwerkingschool in de statuten

2.1. Algemeen

De sectorwetten bevatten voorschriften voor rechtspersonen die een samenwerkingschool in stand willen houden. Die voorschriften hoeven de rechtspersonen niet in hun statuten op te nemen. Ze gelden uit kracht van wet in ieder geval. Toch kan het duidelijk en praktisch zijn om deze voorschriften toch in de statuten op te nemen. Er zijn ook voorschriften over de samenwerkingschool die de rechtspersonen verplichten een aantal bepalingen op te nemen in de statuten. In de handreiking is steeds aangegeven wat de wet vraagt, of de voorschriften moeten worden doorvertaald dan wel of geadviseerd wordt ze door te vertalen in de statuten.

Deze handreiking gaat niet over alle regels ten aanzien van de samenwerkingschool, maar vooral over die regels die de statuten betreffen.

2.2 Stichting en drie scenario's

Stichting verplicht

Een samenwerkingschool wordt volgens de wet bestuurd door een stichting. Andere rechtspersonen, zoals een vereniging of een openbare rechtspersoon, zijn niet mogelijk. Rechtspersonen die geen stichting zijn en een samenwerkingschool willen besturen zullen zich moeten omvormen naar een stichting. Daarvoor is wijziging van de statuten noodzakelijk. Van dit wettelijk voorschrift kan niet worden afgeweken. De statuten zijn ingericht volgens de wettelijke voorschriften die gelden voor een stichting.

Drie scenario's van de stichting met een samenwerkingschool

Uit de artikelen over de samenwerkingschool en hun onderlinge verband in de desbetreffende sectorwetten blijkt dat een samenwerkingschool door drie verschillende soorten stichtingen in stand kan worden gehouden. U kunt direct doorgaan naar het scenario dat voor u van toepassing is. Daar leest u aan welke eisen de statuten moeten voldoen.

Scenario 1:

Een samenwerkingsbestuur⁴ met ten minste een openbare school, ten minste een bijzondere school en een samenwerkingschool. Zie [paragraaf 3.1](#).

Scenario 2:

Een stichting voor openbaar onderwijs met ten minste een openbare school en ten minste een samenwerkingschool. Zie [paragraaf 3.2](#).

Scenario 3:

Een stichting voor bijzonder onderwijs met ten minste een bijzondere school en ten minste een samenwerkingschool. Zie [paragraaf 3.3](#).

3 Uitwerking drie scenario's van de stichting

3.1 Stichting samenwerkingsbestuur met samenwerkingschool

De stichting bestuurt minste een openbare school, ten minste een bijzondere school en een samenwerkingschool.

Naam van de stichting

De wet bevat geen bepaling over de naam van de stichting die een samenwerkingschool in stand houdt. In de naam hoeft dus ook niet tot uitdrukking te komen dat de stichting een samenwerkingschool in stand houdt.

Doel, grondslag en openbaar karakter

De statuten van een stichting die een samenwerkingschool in stand houden vermelden altijd dat de stichting ten minste een samenwerkingschool als bedoeld in de wet bestuurt, waarin zowel openbaar als bijzonder onderwijs wordt aangeboden. Dit is een bepaling van dwingend recht. Van deze bepaling kan niet worden afgeweken. Wettelijk is bepaald dat een samenwerkingschool toegankelijk is voor alle leerlingen zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing: een samenwerkingschool is dus algemeen toegankelijk.

De wet schrijft niet voor om deze bepaling in de statuten op te nemen. Het verdient wel aanbeveling deze wettelijke bepaling voor de samenwerkingschool in de statuten op te nemen. Indien deze bepaling niet wordt opgenomen, dan geldt de algemene toegankelijkheid voor de samenwerkingschool toch op grond van de wet.

Tevens verdient het aanbeveling om op te nemen in de statuten:

- ▶ Voor de openbare scholen: "Het openbaar onderwijs draagt bij aan de ontwikkeling van de leerlingen met aandacht voor de godsdienstige, levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden zoals die leven in de Nederlandse samenleving en met onderkenning van de betekenis van de verscheidenheid van die waarden. Openbare scholen zijn toegankelijk voor alle kinderen zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing."
- ▶ Voor de bijzondere scholen: "Het onderwijs aan de bijzondere school wordt gegeven op godsdienstige (bijvoorbeeld protestants-christelijk, rooms-katholiek, orthodox-islamitisch, liberaal-islamitisch etc.) of levensbeschouwelijke grondslag (bijvoorbeeld algemeen bijzonder, humanistisch of vrije scholen)." Opgenomen kan worden dat een specifieke eigen regeling van het desbetreffende bijzonder onderwijs van toepassing is.⁵ Ook kan voor het bijzonder onderwijs het toelatingsbeleid voor de bijzondere scholen worden opgenomen.⁶

Nadere uitwerking grondslag en openbaar karakter

De wet schrijft voor dat in het schoolplan van de samenwerkings-school wordt aangegeven op welke wijze door de in de statuten genoemde identiteitscommissie samenwerkings-school invulling wordt gegeven aan het openbare karakter onderscheidenlijk de identiteit voor zover het betreft een samenwerkings-school. Het verdient aanbeveling een dergelijke bepaling ook op te nemen in de statuten.

Het verdient tevens aanbeveling een dergelijke tekst ook op te nemen voor de openbare en de bijzondere scholen en daartoe de volgende tekst op te nemen:

“In het schoolplan en de schoolgids wordt aangegeven op welke wijze vorm en inhoud wordt gegeven aan het openbare karakter van de openbare scholen en de identiteit van de bijzondere scholen (hier kan het bijzonder onderwijs nader worden benoemd). In het schoolplan van de openbare scholen wordt in ieder geval opgenomen dat de openbare scholen een openbaar karakter hebben en dat het onderwijs bijdraagt aan de ontwikkeling van de leerlingen met aandacht voor de godsdienstige, levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden, zoals die leven in de Nederlandse samenleving en met onderkenning van de verscheidenheid van die waarden.”

De wet schrijft voor: “Leerlingen op de openbare en de samenwerkings-scholen worden in de gelegenheid gesteld, binnen de schooltijden, godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs te ontvangen.”⁷ Het is aan de schoolbesturen of ze dit voorschrijf ook in de statuten willen opnemen.

Aanbevolen wordt om op te nemen in de statuten:

“In het schoolplan van de bijzondere scholen wordt een specifieke regeling opgenomen over de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de grondslag van de bijzondere scholen (invullen naar gelang de grondslag).”

Taakverwaarlozingregeling voor het openbaar onderwijs

De wet bevat een taakverwaarlozingsregeling voor het openbaar onderwijs in de samenwerkings-school. Dit is een bepaling van dwingend recht. De wet verplicht niet tot het opnemen van deze bepaling in de statuten. De bepaling is dezelfde als de taakverwaarlozingsregeling voor het openbaar onderwijs in de openbare scholen onder het samenwerkingsbestuur. De tekst in de statuten luidt: “In geval van ernstige taakverwaarlozing door het bestuur of functioneren in strijd met de wet, voor zover het openbaar onderwijs betreft, neemt de gemeenteraad van de gemeente waar de samenwerkings-school en de openbare school gevestigd is, de maatregelen die hij nodig acht om de continuïteit van het onderwijsproces te waarborgen voor zover het openbaar onderwijs betreft. De feitelijke samenwerking inzake de samenwerkings-school wordt beëindigd op 1 augustus van het jaar na een daartoe door de gemeenteraad van de gemeente waar de samenwerkings-school gevestigd is, en het bevoegd gezag van de samenwerkings-school gezamenlijk genomen besluit.”⁸

Personeel

De wet bevat geen expliciete bepaling voor het personeel dat werkzaam is aan een samenwerkings-school. Dit neemt niet weg dat voor het personeel werkzaam aan een samenwerkings-school wel degelijk bepalingen gelden en deze kunnen verschillen naar gelang de stichting naast de samenwerkings-school ofwel bijzondere ofwel openbare scholen bestuurt. Het personeel in dienst van de stichting samenwerkingsbestuur met een samenwerkings-school heeft een akte van benoeming.

Aanbevolen wordt daarom in de statuten van een stichting samenwerkingsbestuur die een samenwerkings-school in stand houdt op te nemen:

Lid 1: “Bij de benoeming en het ontslag van personeel aan de samenwerkings-school houdt het bestuur zoveel mogelijk rekening met een evenwichtige spreiding naar grondslag en openbaar karakter.”

Lid 2: “Het personeel dat te werk is gesteld aan een openbare school en aan de samenwerkings-school, voor zover het betreft openbaar onderwijs, is op gelijke voet benoembaar is.”

Lid 3: “De stichting zal zich bij benoeming van de aan haar scholen voor bijzonder (desbetreffende) onderwijs te verbinden personeel ervan verzekeren dat het personeel de grondslag van de school en het doel van de stichting onderschrijft en loyaal zal meewerken aan de doelstellingen van het onderwijs, zoals die in de statuten en het schoolplan van de bijzondere school (hier de grondslag opnemen) zijn omschreven.”

Lid 4: “Inzake het personeelsbeleid bij benoeming, overplaatsing en noodzakelijke vermindering van personeel, wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de (desbetreffende) grondslag onderscheidenlijk het openbare karakter van de school en de levensbeschouwelijke overtuiging van het betrokken personeelslid.”

Boekjaar en jaarstukken

De wet bevat het voorschrijf: “Het bestuur brengt jaarlijks verslag uit aan de gemeenteraad van de gemeente waarin de door de stichting bestuurde school waarin openbaar onderwijs wordt gegeven gevestigd is over de werkzaamheden, waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs. Dit verslag wordt bekendgemaakt.” Deze bepaling gaat zowel over de samenwerkings-school als de openbare school. Het is niet verplicht deze bepaling in de statuten op te nemen, maar het wordt wel aanbevolen.

Statutenwijziging, juridische fusie en juridische splitsing

De wet bevat de volgende voorschriften:

1. De wijziging van de statuten voor zover die statuten betrekking hebben op de regeling over de identiteitscommissie samenwerkings-school, is slechts mogelijk indien het bevoegd gezag en deze commissie daartoe gezamenlijk besluiten.
2. Overdracht of fusie van de samenwerkings-school is slechts mogelijk na instemming van de gemeenteraad van de gemeente waar de samenwerkings-school gevestigd is.
3. Op een besluit tot opheffing van de samenwerkings-school is het bepaalde in artikel 159, lid 2, van de WPO van overeenkomstige toepassing.⁹

Deze voorschriften gaan over belangrijke besluiten, zodat het sterk aanbevolen wordt – mede vanwege de kenbaarheid – deze voorschriften op te nemen in de statuten.

Overigens wordt ook sterk aanbevolen de besluiten tot statutenwijziging voor het openbaar onderwijs en het bijzonder onderwijs op te nemen in de statuten:

“De statuten van de stichting kunnen slechts kunnen worden gewijzigd na instemming van de gemeenteraad van de gemeente waarin de school waar openbaar onderwijs wordt gegeven gevestigd is. Instemming kan slechts worden onthouden indien overheersende invloed van de overheid in het bestuur niet verze-kerd is voor zover het openbaar onderwijs betreft.”

Tevens worden hier specifieke advies- of instemmingsrechten opgenomen ten aanzien van de bepaalde artikelen in de statuten, voor zover het een bepaalde grondslag van het bijzonder onderwijs betreft.

N.B.: uiteraard dienen de statuten ook te voldoen aan de voorschriften in de onderwijswetten over “Bestuurlijke fusie openbare en bijzondere scholen”.

3.2 Stichting voor openbaar onderwijs met samenwerkingschool

De stichting bestuurt ten minste een openbare school en ten minste een samenwerkingschool.

Naam van de stichting

De wet bevat geen bepaling over de naam van de stichting die een samenwerkingschool in stand houdt. In de naam hoeft dus ook niet tot uitdrukking te komen dat de stichting een samenwerkingschool in stand houdt.

Doel, grondslag en openbaar karakter

De statuten van een stichting die een samenwerkingschool in stand houden vermelden altijd dat de stichting ten minste een samenwerkingschool als bedoeld in de wet bestuurt, waarin zowel openbaar als bijzonder onderwijs wordt aangeboden. Dit is een bepaling van dwingend recht. Van deze bepaling kan niet worden afgeweken. Wettelijk is bepaald dat een samenwerkingschool toegankelijk is voor alle leerlingen zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing: een samenwerkingschool is dus algemeen toegankelijk. De wet schrijft niet voor om deze bepaling in de statuten op te nemen. Het verdient aanbeveling deze wettelijke bepaling voor de samenwerkingschool in de statuten op te nemen. Indien deze bepaling niet wordt opgenomen, dan geldt de algemene toegankelijkheid voor de samenwerkingschool toch op grond van de wet.

Tevens verdient het aanbeveling om op te nemen in de statuten: “Het openbaar onderwijs draagt bij aan de ontwikkeling van de leerlingen met aandacht voor de godsdienstige, levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden zoals die leven in de Nederlandse samenleving en met onderkenning van de betekenis van de verscheidenheid van die waarden. Openbare scholen zijn toegankelijk voor alle kinderen zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing.”

Nadere uitwerking grondslag en openbaar karakter

De wet schrijft voor dat in het schoolplan van de samenwerkings-school wordt aangegeven op welke wijze door de in de statuten genoemde identiteitscommissie samenwerkingschool invulling wordt gegeven aan het openbare karakter onderscheidenlijk de identiteit voor zover het betreft een samenwerkingschool. Het verdient aanbeveling een dergelijke bepaling ook op te nemen in de statuten.

Het verdient tevens aanbeveling een dergelijke tekst ook op te nemen voor de openbare scholen en daartoe de volgende tekst op te nemen:

“In het schoolplan en de schoolgids wordt aangegeven op welke wijze vorm en inhoud wordt gegeven aan het openbare karakter van de openbare scholen. In het schoolplan van de openbare scholen wordt in ieder geval opgenomen dat de openbare scholen een openbaar karakter hebben en dat het onderwijs bijdraagt aan de ontwikkeling van de leerlingen met aandacht voor de godsdienstige, levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden, zoals die leven in de Nederlandse samenleving en met onderkenning van de verscheidenheid van die waarden.”

De wet schrijft voor: “Leerlingen op de openbare en de samenwerkingscholen worden in de gelegenheid gesteld, binnen de schooltijden, godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs te ontvangen.”¹⁰ Het is aan de schoolbesturen of ze dit voorschrift ook in de statuten willen opnemen.

Taakverwaarlozingregeling voor het openbaar onderwijs

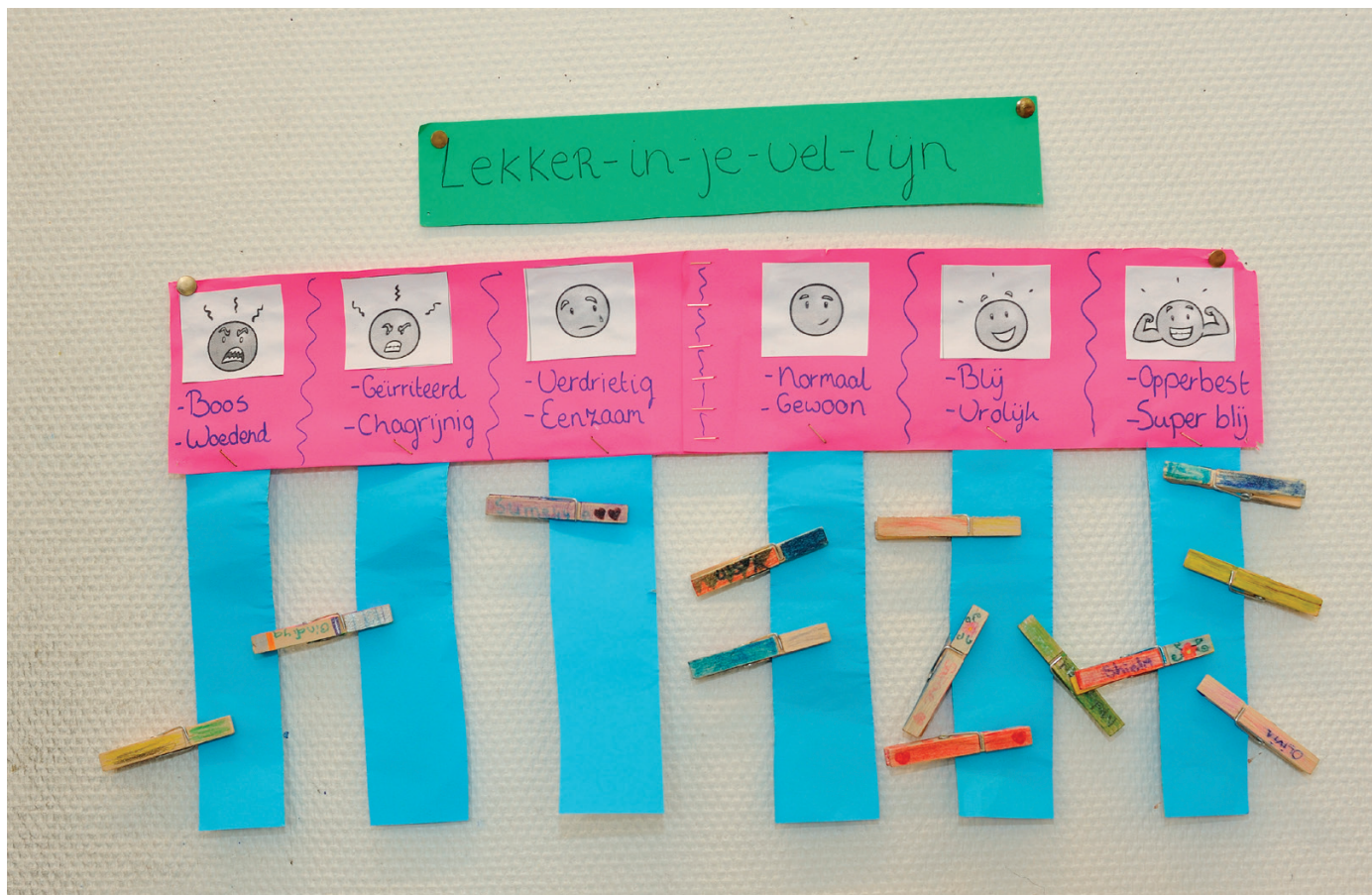
De wet bevat een taakverwaarlozingsregeling voor het openbaar onderwijs in de samenwerkingschool. Dit is een bepaling van dwingend recht. De wet verplicht niet tot het opnemen van deze bepaling in de statuten. De taakverwaarlozingsregeling voor de samenwerkingschool is een andere dan de taakverwaarlozingsregeling voor openbare scholen. Geadviseerd wordt beide in de statuten te vermelden:

“In geval van ernstige taakverwaarlozing door het bestuur of functioneren in strijd met de wet:

- a. zijn de gemeenteraad of de gemeenteraden bevoegd zelf te voorzien in het bestuur van de openbare scholen en zo nodig te stichting te ontbinden;
- b. neemt de gemeenteraad van gemeente waar de samenwerkingschool gevestigd is, de maatregelen die hij nodig acht om de continuïteit van het onderwijsproces te waarborgen voor zover het openbaar onderwijs betreft. De feitelijke samenwerking inzake de samenwerkingschool wordt beëindigd op 1 augustus van het jaar na een daartoe door de gemeenteraad van de gemeente waar de samenwerkingschool gevestigd is, en het bevoegd gezag van de samenwerkingschool gezamenlijk genomen besluit.”¹¹

Personeel

De wet bevat geen expliciete bepaling voor het personeel dat werkzaam is aan een samenwerkingschool. Dit neemt niet weg dat voor het personeel werkzaam aan een samenwerkingschool wel degelijk bepalingen gelden en deze kunnen verschillen naar gelang de stichting naast de samenwerkingschool ofwel

bijzondere ofwel openbare scholen bestuurt. Het personeel in dienst van een stichting voor openbaar onderwijs met een samenwerkingschool heeft een akte van aanstelling.

Aanbevolen wordt daarom in de statuten van een stichting voor openbaar onderwijs op te nemen:

Lid 1: "Bij de benoeming en het ontslag van personeel aan de samenwerkingschool houdt het bestuur zoveel mogelijk rekening met een evenwichtige spreiding naar grondslag en openbaar karakter."

Lid 2: "Het personeel dat te werk is gesteld aan een openbare school en aan de samenwerkingschool, voor zover het betreft openbaar onderwijs, is op gelijke voet benoembaar is."

Lid 3: "Inzake het personeelsbeleid bij benoeming, overplaatsing en noodzakelijke vermindering van personeel, wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de grondslag onderscheidenlijk het openbare karakter van de school en de levensbeschouwelijke overtuiging van het betrokken personeelslid."

Boekjaar en jaarstukken

De wet bevat het voorschrift: "Het bestuur brengt jaarlijks verslag uit aan de gemeenteraad van de gemeente waarin de door de stichting bestuurde school waarin openbaar onderwijs wordt gegeven (dus zowel de samenwerkingschool als de openbare school) gevestigd is over de werkzaamheden, waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs. Dit verslag wordt bekendgemaakt." Deze bepaling gaat zowel over de samenwerkingschool als de openbare school. Het is niet verplicht deze bepaling in de statuten op te nemen. Maar het wordt wel aanbevolen.

Statutenwijziging, juridische fusie en juridische splitsing

De wet bevat de volgende voorschriften:

1. De wijziging van de statuten voor zover die statuten betrekking hebben op de regeling over de identiteitscommissie samenwerkingschool, is slechts mogelijk indien het bevoegd gezag en deze commissie daartoe gezamenlijk besluiten.
2. Overdracht of fusie van de samenwerkingschool is slechts mogelijk na instemming van de gemeenteraad van de gemeente waar de samenwerkingschool gevestigd is.
3. Op een besluit tot opheffing van de samenwerkingschool is het bepaalde in artikel 159, lid 2, van de WPO van overeenkomstige toepassing.¹²

Deze voorschriften gaan over belangrijke besluiten, zodat het sterk aanbevolen wordt – mede vanwege de kenbaarheid – deze voorschriften op te nemen in de statuten.

Overigens wordt ook sterk aanbevolen de besluiten tot statutenwijziging voor het openbaar onderwijs op te nemen in de statuten:

"De statuten van de stichting kunnen slechts worden gewijzigd na instemming van de desbetreffende gemeenteraad of gemeenteraden."

N.B.: uiteraard dienen de statuten ook te voldoen aan de voorschriften in de onderwijswetten over "Instandhouding openbare school door een stichting".

3.3 Stichting voor bijzonder onderwijs met samenwerkingsschool

De stichting bestuurt minste een bijzondere school en ten minste een samenwerkingsschool.

Naam van de stichting

De wet bevat geen bepaling over de naam van de stichting die een samenwerkingsschool in stand houdt. In de naam hoeft dus ook niet tot uitdrukking te komen dat de stichting een samenwerkingsschool in stand houdt.

Doel, grondslag en openbaar karakter

De statuten van een stichting die een samenwerkingsschool in stand houden vermelden altijd dat de stichting ten minste een samenwerkingsschool als bedoeld in de wet bestuurt, waarin zowel openbaar als bijzonder onderwijs wordt aangeboden. Dit is een bepaling van dwingend recht. Van deze bepaling kan niet worden afgeweken. Wettelijk is bepaald dat een samenwerkingsschool toegankelijk is voor alle leerlingen zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing: een samenwerkingsschool is dus algemeen toegankelijk.

De wet schrijft niet voor om deze bepaling in de statuten op te nemen. Het verdient aanbeveling deze wettelijke bepaling voor de samenwerkingsschool in de statuten op te nemen. Indien deze bepaling niet wordt opgenomen, dan geldt de algemene toegankelijkheid voor de samenwerkingsschool toch op grond van de wet.

Tevens verdient het aanbeveling om op te nemen in de statuten: "Het onderwijs aan de bijzondere school wordt gegeven op godsdienstige (bijvoorbeeld protestants-christelijk, rooms-katholiek, orthodox-islamitisch, liberaal-islamitisch etc.) of levensbeschouwelijke grondslag (bijvoorbeeld algemeen bijzonder, humanistisch of vrije scholen)." Opgenomen kan worden dat een specifieke eigen regeling van het bijzonder onderwijs van toepassing is. Ook kan voor het bijzonder onderwijs het toelatingsbeleid voor de bijzondere scholen worden opgenomen.¹³

Nadere uitwerking grondslag en openbaar karakter

De wet schrijft voor dat in het schoolplan van de samenwerkingsschool wordt aangegeven op welke wijze door de in de statuten genoemde identiteitscommissie samenwerkingsschool invulling wordt gegeven aan het openbare karakter onderscheidenlijk de identiteit voor zover het betreft een samenwerkingsschool. Het verdient aanbeveling een dergelijke bepaling ook op te nemen in de statuten.

Het verdient tevens aanbeveling een dergelijke tekst ook op te nemen voor de bijzondere scholen:

"In het schoolplan en de schoolgids wordt aangegeven op welke wijze vorm en inhoud wordt gegeven aan de identiteit van de bijzondere scholen (hier kan het bijzonder onderwijs nader worden benoemd)."

De wet schrijft voor: "Leerlingen op de samenwerkingsscholen worden in de gelegenheid, binnen de schooltijden, godsdienst-onderwijs of levensbeschouwelijke vormingsonderwijs te ontvangen."¹⁴ Het is aan de schoolbesturen of ze dit voorschrift in de statuten willen opnemen.

Taakverwaarlozingregeling voor het openbaar onderwijs

De wet bevat een taakverwaarlozingsregeling voor het openbaar onderwijs in de samenwerkingsschool. Dit is een bepaling van dwingend recht. De wet verplicht niet tot het opnemen van deze bepaling in de statuten. Geadviseerd wordt deze regeling wel op te nemen voor de samenwerkingsschool:

"In geval van ernstige taakverwaarlozing door het bestuur of functioneren in strijd met de wet neemt de gemeenteraad van de gemeente waar de samenwerkingsschool gevestigd is, de maatregelen die hij nodig acht om de continuïteit van het onderwijsproces te waarborgen voor zover het openbaar onderwijs betreft. De feitelijke samenwerking inzake de samenwerkingsschool wordt beëindigd op 1 augustus van het jaar na een daartoe door de gemeenteraad van de gemeente waar de samenwerkingsschool gevestigd is, en het bevoegd gezag van de samenwerkingsschool gezamenlijk genomen besluit."¹⁵

Personeel

De wet bevat geen expliciete bepaling voor het personeel dat werkzaam is aan een samenwerkingsschool. Dit neemt niet weg dat voor het personeel werkzaam aan een samenwerkingsschool wel degelijk bepalingen gelden en deze kunnen verschillen naar gelang de stichting naast de samenwerkingsschool ofwel bijzondere ofwel openbare scholen bestuurt. Het personeel in dienst van een stichting voor bijzonder onderwijs met een samenwerkingsschool heeft een akte van benoeming.

Aanbevolen wordt in de statuten van een stichting voor bijzonder onderwijs met samenwerkingsschool op te nemen:

Lid 1: "Bij de benoeming en het ontslag van personeel aan de samenwerkingsschool houdt het bestuur zoveel mogelijk rekening met een evenwichtige spreiding naar grondslag en openbaar karakter."

Lid 2: "De stichting zal zich bij benoeming van de aan haar scholen voor bijzonder onderwijs (hier de grondslag opnemen) te verbinden personeel ervan verzekeren dat het personeel de grondslag van de school en het doel van de stichting onderschrijft en loyaal zal meewerken aan de doelstellingen van het onderwijs, zoals die in de statuten en het schoolplan van de scholen voor bijzonder onderwijs zijn omschreven."

Lid 3: "Inzake het personeelsbeleid bij benoeming, overplaatsing en noodzakelijke vermindering van personeel, wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de grondslag onderscheidenlijk het openbare karakter van de school en de levensbeschouwelijke overtuiging van het betrokken personeelslid."

Boekjaar en jaarstukken

De wet bevat het voorschrift: "Het bestuur brengt jaarlijks verslag uit aan de gemeenteraad van de gemeente waarin de door de stichting bestuurde samenwerkingschool waarin openbaar onderwijs wordt gegeven gevestigd is over de werkzaamheden, waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs. Dit verslag wordt bekendgemaakt." Het is niet verplicht deze bepaling in de statuten op te nemen, maar wordt wel aanbevolen.

Statutenwijziging, juridische fusie en juridische splitsing

De wet bevat de volgende voorschriften:

1. De wijziging van de statuten voor zover die statuten betrekking hebben op de regeling over de identiteitscommissie samenwerkingschool, is slechts mogelijk indien het bevoegd gezagen deze commissie daartoe gezamenlijk besluiten. Wijziging van de regeling over de identiteitscommissie samenwerkingschool in de statuten kan uitsluitend tot stand komen met instemming van de gemeenteraad van de gemeente

waarin de samenwerkingschool is gevestigd. Instemming kan slecht worden onthouden door de gemeenteraad indien overheersende invloed van de overheid in de identiteitscommissie samenwerkingschool niet is verzekerd voor zover het openbaar onderwijs binnen de samenwerkingschool betreft.

2. Overdracht of fusie van de samenwerkingschool is slechts mogelijk na instemming van de gemeenteraad van de gemeente waar de samenwerkingschool gevestigd is.
3. Op een besluit tot opheffing van de samenwerkingschool is het bepaalde in artikel 159, lid 2, van de WPO van overeenkomstige toepassing.¹⁶

Deze voorschriften gaan over belangrijke besluiten, zodat het sterk aanbevolen wordt – mede vanwege de kenbaarheid – deze voorschriften op te nemen in de statuten. Tevens worden hier specifieke advies- of instemmingsrechten opgenomen ten aanzien van de bepaalde artikelen in de statuten, vaak ten aanzien van artikelen die gaan over de grondslag of de identiteit van het bijzonder onderwijs.

4 Identiteitscommissie samenwerkingschool

De wet schrijft voor dat aan een samenwerkingschool een identiteitscommissie is verbonden. De identiteitscommissie samenwerkingschool heeft wettelijke bevoegdheden. Daarom is het sterk aanbevolen in de statuten van de stichting op te nemen: “Indien de stichting een samenwerkingschool als bedoeld in de [hier de desbetreffende sectorwet(ten) invullen] bestuurt, dan kent de stichting een identiteitscommissie samenwerkingschool.”

Tevens schrijft de wet voor dat de statuten van een stichting die een samenwerkingschool in de zin van wet in stand houdt een regeling bevat over de identiteitscommissie samenwerkingschool waarin in ieder geval zijn vastgelegd:

- ▶ De samenstelling;
- ▶ De benoeming, herbenoeming, ontslag en duur van de benoeming;
- ▶ De werkwijze;
- ▶ De inrichting;
- ▶ De bevoegdheden; en
- ▶ De voorziening voor het beslechten van geschillen¹⁷ tussen bevoegd gezag en de identiteitscommissie.

De wet bepaalt de taken van de identiteitscommissie samenwerkingschool. Niet is expliciet voorgeschreven deze taken op te nemen in de statuten, maar uit de parlementair behandeling volgt dit wél.¹⁸ Wellicht ten overvloede, wordt hier nogmaals vermeld, dat indien de taken niet worden opgenomen, ze toch gelden. Vanwege de kenbaarheid verdient het sterk aanbeveling deze taken toch op te nemen in de statuten.

“De identiteitscommissie samenwerkingschool is belast met:

- a. Het gevraagd en ongevraagd adviseren van het bestuur en de directeur (PO en speciaal onderwijs) / rector, directeur of centrale directie (VO) over alle aangelegenheden die betrekking hebben op de wijze waarop invulling wordt gegeven aan het openbare karakter en de identiteit van de samenwerkingschool;
- b. Het doen van voorstellen over aangelegenheden bedoeld onder a.”

De wet bepaalt dat bij de samenstelling van de identiteitscommissie sprake is van een evenwichtige verdeling tussen openbaar en bijzonder onderwijs.

5 Algemene toelichting

identiteitscommissie samenwerkingschool

De identiteitscommissie samenwerkingschool is een adviescommissie van het bestuur en de directie. Een evenwichtig samengestelde identiteitscommissie vormt de spil als het gaat om de vormgeving van en het toezicht op de identiteit van het bijzonder onderwijs en het openbaar karakter van de samenwerkingschool.¹⁹

Het gaat bij deze commissie over voorstellen over de aangelegenheden die betrekking hebben op de wijze waarop de feitelijke invulling wordt gegeven aan het openbare karakter en de identiteit op schoolniveau van de samenwerkingschool. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan keuzes voor lesmethodes en de vormgeving van vieringen en dagopeningen op de samenwerkingschool.²⁰ Ook kan het gaan om voorstellen over de vermelding in het schoolplan en in de schoolgids over de wijze waarop de identiteitscommissie samenwerkingschool invulling geeft aan het openbaar karakter onderscheidenlijk de identiteit voor zover het betreft de samenwerkingschool. In de identiteitscommissie wordt de gelijkwaardigheid van openbaar en bijzonder onderwijs geborgd. Bij de samenstelling van de identiteitscommissie samenwerkingschool is sprake van een evenwichtige verdeling tussen openbaar en bijzonder onderwijs. De wetgever laat het aan de scholen en hun besturen wat onder evenwichtig moet worden verstaan.

De leden van de commissie kunnen afkomstig zijn uit ouders en personeel van de samenwerkingschool. Ze kunnen worden benoemd door het bestuur voor een bepaalde periode en kunnen één of meer keren worden herbenoemd worden.

De commissie kan haar eigen werkwijze nader regelen in een door het bestuur vast te stellen reglement, dat de goedkeuring behoeft van de interne toezichthouder van de stichting en met inachtneming van het in de wet bepaalde. Het reglement van de identiteitscommissie samenwerkingschool mag niet in strijd zijn met de wet.

Personeel

De regering heeft tijdens de parlementaire behandeling bericht²¹ dat in de samenwerkingschool personeel met een specifieke levensbeschouwelijke achtergrond mag worden benoemd. Voor zover dit personeel ingezet wordt om bijzonder onderwijs te geven, dat is gekleurd naar dezelfde levensovertuiging als van het desbetreffende personeelslid, is er in een dergelijk geval sprake van een functionele competentie, waardoor deze persoon zich in bijzondere mate kwalificeert voor zijn of haar functie. Voor het openbaar onderwijs dat op een samenwerkingschool wordt verzorgd geldt het grondwettelijk beginsel van gelijke behandeling en benoembaarheid van personeel voor het openbare karakter van de samenwerkingschool (op gelijke voet benoembaar). Het personeel dat werkt op een samenwerkingschool van een stichting openbaar onderwijs heeft een aanstelling en heeft de ambtenarenstatus totdat de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren inwerking treedt. De datum van inwerkingtreding is nog niet bekend.

6 Overgangsbepaling informele samenwerkingscholen

De overgangsregeling bevat een tijdelijke regeling voor bestaande informele samenwerkingscholen:

1. De regeling geldt voor een bijzondere school die op of na 1 juni 2006 is samengevoegd met een openbare school of andersom.
  2. Een dergelijke school kan tot 1 augustus 2020 een verzoek bij de minister indienen om voor bekostiging in aanmerking te komen voor de omvorming tot een formele samenwerkingschool (in de zin van de Wet samen sterker door vereenvoudiging samenwerkingschool).
  3. Toetsing: Het verzoek tot bekostiging wordt ingewilligd, indien ten tijde van de samenvoeging werd voldaan aan de eisen in de eerste drie leden van het artikel over de samenwerkingschool in de sectorwetten, zoals:
    - ▶ Er moet sprake zijn van een stichting;
    - ▶ Het moet gaan om een stichting waarvan in ieder geval het statutaire doel in ieder geval is het in stand houden van een samenwerkingschool. De wetgever bedoelt hier de samenwerkingschool als bedoeld in de nieuwe wet.
    - ▶ De stichting moet het doel van de stichting aanpassen: het in stand houden van een samenwerkingschool (in de zin van de wet);
- ▶ Er moet sprake moet zijn geweest van een samenvoeging van een openbare en een bijzondere school op of na 1 juni 2006;
  - ▶ De betrokken scholen zijn minstens zes schooljaren bekostigd (WPO en WEC) of de betrokken schoolgemeenschappen omvatten alle leerjaren (WVO);
  - ▶ Met de totstandkoming van de school kon de continuïteit van het openbaar en bijzonder onderwijs gehandhaafd blijven; wanneer daarvan sprake is, is in de wet bepaald;
  - ▶ De stichting die de informele samenwerkingschool wil omvormen tot een formele samenwerkingschool zal ook aan de overige voorwaarden voor bekostiging van de samenwerkingschool moeten voldoen. Niet alleen het wijzigen van de statuten, maar ook het opnemen van de regeling over de identiteitscommissie samenwerkingschool en het aanpassen van het schoolplan en de schoolgids aan de voorwaarden.

De overgangsregeling eindigt met ingang van 1 augustus 2023.

Eindnoten

- 1 Wet samen sterker door vereenvoudiging samenwerkingschool, *Stb.* 2017, 327.
Besluit van 12 oktober 2017 tot vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet van 19 augustus 2017 tot wijziging van diverse onderwijswetten in verband met de vereenvoudiging van de vorming van samenwerkingscholen, *Stb.* 2017, 399.
- 2 *Kamerstukken I*, 2016/17, 34 512, L
- 3 Onder fusie wordt verstaan institutionele fusie tussen twee (of meer) scholen, waarbij twee scholen in elkaar opgaan.
- 4 De term samenwerkingsbestuur wordt in de praktijk gebruikt om een stichting aan te duiden die tot stand is gekomen op grond van de bepaling in de sectorwetten over bestuurlijke fusie tussen openbare en bijzondere scholen (artikel 17 WPO, artikel 28 WEC en artikel 53c WVO). In de wetsgeschiedenis van deze bepalingen wordt de term samenwerkingsbestuur gebruikt (*Handelingen I*, 1997/98, 24137, nr. 28, p. 1428).
- 5 Hierbij kan worden gedacht aan eigen regelingen van organisaties of kerkgenootschappen.
- 6 Dit is niet wettelijk verplicht. Het bijzonder onderwijs kan eisen stellen aan het toelatingsbeleid. Het toelatingsbeleid kan statutair worden vastgelegd en/of (nader) in het stichtingsbeleid worden bepaald.
- 7 Wet van 6 juni 2017, houdende wijziging van de WPO en de WEC ten einde levensbeschouwelijk onderwijs en godsdienstonderwijs op openbare scholen te bekostigen, *Stb.* 2017, 289.
- 8 De laatste volzin komt niet in de WVO voor.
- 9 Artikel 17d lid 12 WPO. Deze bepaling heeft alleen betrekking op het openbaar onderwijs in de samenwerkingschool primair onderwijs. De andere sectorwetten kennen een dergelijke regeling niet.
- 10 Zie noot 8.
- 11 De laatste volzin komt niet in de WVO voor.
- 12 Zie noot 10.
- 13 Zie noot 7.
- 14 Zie noot 8.
- 15 Zie noot 9.
- 16 Zie noot 10.
- 17 De wetgever heeft zich niet uitgesproken over de vraag of de voorziening een eigen regeling betreft of een regeling van de landelijke commissies.
- 18 Anders Minister Dekker, *Kamerstukken I*, 2016/17, 34152, item I, p. 11.
- 19 *Kamerstukken I*, 2016/17, 34152, G, p. 11.
- 20 *Kamerstukken II*, 2016/17, 34512, 3, p. 20.
- 21 *Kamerstukken II*, 2016/17, 34512, 6, p. 26.

Bijlage 1

Matrix wettelijke bepalingen

Matrix wettelijke bepalingen (sws = samenwerkingschool)			
Sector	(Speciaal) basisonderwijs	(Voortgezet) speciaal onderwijs	Voortgezet onderwijs
Sectorwet	Wet op het primair onderwijs (WPO)	Wet op de expertisecentra (WEC)	Wet op het voortgezet onderwijs (WVO)
Vorming	17d	28j	53d
Instandhouding sws door stichting samenwerkingsbestuur	17	28	53c
Instandhouding sws door stichting voor openbaar onderwijs	48	51	42b
Instandhouding sws door stichting voor bijzonder onderwijs	55	57	49
Overgangsrecht informele sws	194d	178e	118dd
Fusietoets	64a, lid 2, onderdeel c	66a, lid 2	53f, lid 3

Bijlage 2

Matrix sectorale verschillen vorming samenwerkingschool

Art. 17d lid 2 en 3 WPO De sws kan uitsluitend tot stand komen indien:	Art. 28j lid 2 en 3 WEC De sws kan uitsluitend tot stand komen indien:	Art. 53d lid 2 en 3 WVO De sws kan uitsluitend tot stand komen indien:
<p>Door totstandkoming van de samenwerkingschool blijft de continuïteit van het openbaar of bijzonder onderwijs gehandhaafd. Daarvoor dient één van de betrokken scholen op 1 oktober van het eerste of tweede schooljaar voorafgaand aan de fusiedatum te zijn bezocht door een aantal leerlingen dat ten hoogste gelijk is aan de opheffingsnorm, verhoogd met de uitkomst van de formule $67,797 - (0,339 \times \text{de opheffingsnorm})$, met een maximum van 200 leerlingen. De uitkomst van de berekening wordt afgerond, waarbij de decimalen worden verwaarloosd indien het eerste cijfer achter de komma kleiner is dan 5 en waarbij de decimalen worden verwaarloosd en het getal verhoogd met 1 indien het eerste cijfer achter de komma gelijk is aan of groter is dan 5.</p>	<p>Door totstandkoming van de samenwerkingschool blijft de continuïteit van het openbaar of bijzonder onderwijs gehandhaafd. Daarvoor dient één van de betrokken scholen op 1 oktober van het eerste of tweede schooljaar voorafgaand aan de fusiedatum te zijn bezocht door ten hoogste het aantal leerlingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. De school voor speciaal onderwijs: 40 leerlingen; b. De school voor voortgezet speciaal onderwijs: 32 leerlingen; c. De school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs: 55 leerlingen; d. De afdeling: 10 leerlingen. <p>Tot het aantal leerlingen bedoeld onder c behoren ten minste 14 leerlingen die in aanmerking komen voor het volgen van voortgezet speciaal onderwijs. De uitkomst van de berekening wordt afgerond, waarbij de decimalen worden verwaarloosd indien het eerste cijfer achter de komma kleiner is dan 5 en waarbij de decimalen worden verwaarloosd en het getal verhoogd met 1 indien het eerste cijfer achter de komma gelijk is aan of groter is dan 5.</p>	<p>Door totstandkoming van de samenwerkingschool blijft de continuïteit van het openbaar of bijzonder onderwijs gehandhaafd doordat één van de betrokken scholen op 1 oktober van het eerste of tweede schooljaar voorafgaand aan de fusiedatum werd bezocht door een aantal leerlingen gelijk aan of minder dan:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. 120 leerlingen voor praktijkonderwijs; b. 260 leerlingen voor voorbereidend beroepsonderwijs met één profiel; c. 160 leerlingen per profiel voor voorbereidend beroepsonderwijs met twee of meer profielen; d. 4/3 van het aantal leerlingen voor de overige scholen dat voor de desbetreffende schoolsoort is genoemd in artikel 107, eerste lid onder e; e. 3/2 van het aantal leerlingen genoemd in artikel 107, tweede lid, voor praktijkonderwijs, middelbaar algemeen voortgezet onderwijs en hoger algemeen voortgezet onderwijs binnen een scholengemeenschap; f. 130 leerlingen voor een afdeling voor hoger algemeen voortgezet onderwijs binnen een scholengemeenschap; g. 293 leerlingen voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs binnen een scholengemeenschap; en h. voor scholen voor voorbereidend beroepsonderwijs binnen een scholengemeenschap:<ul style="list-style-type: none"> 1° 195 leerlingen voor een school met één profiel als bedoeld in 10b, derde lid; 2° 120 leerlingen per profiel voor een school met twee of meer profielen als bedoeld in 10b, derde lid.
De betrokken scholen zijn ten minste zes schooljaren bekostigd.	De betrokken scholen zijn ten minste zes schooljaren bekostigd.	De betrokken scholen en scholengemeenschappen omvatten alle leerjaren.

Bijlage 3

Tekst van de Wet samen sterker door vereenvoudiging samenwerkingschool

327

Wet van 19 augustus 2017 tot wijziging van diverse onderwijs-wetten in verband met de vereenvoudiging van de vorming van samenwerkingscholen (Wet samen sterker door vereenvoudiging samenwerkingschool)

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten: Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wegens leerlingen-daling noodzakelijk is om de vorming van samenwerkingscholen te vereenvoudigen; Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I. WIJZIGING VAN DE WET OP HET PRIMAIR ONDERWIJS

De Wet op het primair onderwijs wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 12, eerste lid, wordt «invulling wordt gegeven aan» vervangen door: de identiteitscommissie, bedoeld in artikel 17d, invulling geeft aan.

B

In artikel 13, eerste lid, onderdeel I, wordt «invulling wordt gegeven aan» vervangen door: de identiteitscommissie, bedoeld in artikel 17d, invulling geeft aan.

C

Na artikel 17, negende lid, wordt een lid toegevoegd, luidende: 10. Indien de laatste afzonderlijke openbare school en de laatste afzonderlijke bijzondere school die door de stichting in stand worden gehouden, zijn gefuseerd tot een samenwerkingschool als bedoeld in artikel 17d kan de instandhouding van die samenwerkingschool opgedragen blijven aan de stichting.

D

Artikel 17d komt als volgt te luiden

Artikel 17d. Samenwerkingschool

1. Een samenwerkingschool is een school waarin zowel openbaar onderwijs als bijzonder onderwijs wordt aangeboden. Een samenwerkingschool kan uitsluitend tot stand

komen door samenvoeging van één of meer openbare scholen met één of meer bijzondere scholen en wordt in stand gehouden door een stichting, een stichting als bedoeld in artikel 17 of een stichting als bedoeld in artikel 48 waarvan het statutaire doel in ieder geval is het in stand houden van een samenwerkingschool. De artikelen 49 en 56 zijn van overeenkomstige toepassing.

2. Een samenwerkingschool kan uitsluitend tot stand komen indien:
  - a. met die totstandkoming van de samenwerkingschool de continuïteit van het openbaar of bijzonder onderwijs gehandhaafd kan blijven; en
  - b. de betrokken scholen ten minste zes schooljaren zijn bekostigd.
3. Van een situatie als bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, is sprake indien één van de betrokken scholen op 1 oktober van het eerste of tweede schooljaar voorafgaand aan de fusiedatum werd bezocht door een aantal leerlingen dat ten hoogste gelijk is aan de opheffingsnorm, bedoeld in artikel 154, verhoogd met de uitkomst van de formule $67,797 - (0,339 \times \text{de opheffingsnorm})$, met een maximum van 200 leerlingen. De uitkomst van de berekening wordt afgerond overeenkomstig artikel 154, tweede volzin.
4. Samenwerkingscholen zijn toegankelijk voor alle kinderen zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing.
5. Aan een samenwerkingschool is een identiteitscommissie verbonden.
6. De identiteitscommissie adviseert gevraagd en ongevraagd het bevoegd gezag en de directeur over alle aangelegenheden die betrekking hebben op de wijze waarop invulling wordt gegeven aan het openbare karakter en de identiteit van de samenwerkingschool. De identiteitscommissie kan tevens voorstellen doen over de aangelegenheden, bedoeld in de eerste volzin.
7. De statuten van de stichting die de samenwerkingschool in stand houdt, voorzien in een regeling over de identiteitscommissie waarin in ieder geval de samenstelling, benoeming, herbenoeming, ontslag, duur van de benoeming, werkwijze, inrichting en bevoegdheden van de identiteitscommissie zijn vastgelegd alsmede een voorziening voor het beslechten van geschillen tussen het bevoegd gezag en de identiteitscommissie. Bij de samenstelling van de identiteitscommissie is sprake van een evenwichtige verdeling tussen openbaar en bijzonder onderwijs.
8. Wijziging van de statuten van de stichting die de samenwerkingschool in stand houdt voor zover die betrekking hebben op de regeling over de identiteitscommissie, is slechts mogelijk indien het bevoegd gezag en de identiteitscommissie daartoe gezamenlijk besluiten. Indien het een stichting betreft anders dan een stichting als bedoeld in artikel 17 en anders

dan bedoeld in artikel 48, kan een wijziging als bedoeld in de eerste volzin uitsluitend tot stand komen met instemming van de gemeenteraad van de gemeente waarin de samenwerkingsschool gevestigd is. Instemming kan slechts worden onthouden indien overheersende invloed van de overheid in de identiteitscommissie niet is verzekerd voor zover het openbaar onderwijs binnen de samenwerkingsschool betreft.

9. De stichting anders dan een stichting als bedoeld in artikel 17 en anders dan bedoeld in artikel 48 brengt jaarlijks aan de gemeenteraad van de gemeente waarin de samenwerkingsschool gevestigd is verslag uit over de werkzaamheden waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs. Het verslag wordt bekendgemaakt.
10. De voorschriften van deze wet en van andere wetten die het primair onderwijs betreffen, alsmede de daarop gebaseerde regelingen, voor zover die voorschriften en regelingen betrekking hebben op een bijzondere school, zijn van overeenkomstige toepassing op een samenwerkingsschool als bedoeld in het eerste lid, tenzij het tegendeel blijkt.
11. In geval van ernstige taakverwaarlozing door het bestuur of functioneren in strijd met de wet, voor zover het openbaar onderwijs betreft, neemt de gemeenteraad van de gemeente waar de samenwerkingsschool gevestigd is, de maatregelen die hij nodig acht om de continuïteit van het onderwijsproces te waarborgen voor zover het openbaar onderwijs betreft. De feitelijke samenwerking wordt beëindigd op 1 augustus van het jaar na een daartoe door de gemeenteraad van de gemeente waar de samenwerkingsschool gevestigd is, en het bevoegd gezag van de samenwerkingsschool gezamenlijk genomen besluit.
12. Artikel 159, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.
13. Overdracht of fusie van de samenwerkingsschool is slechts mogelijk na instemming van de gemeenteraad van de gemeente waar de samenwerkingsschool gevestigd is.

E

Artikel 48, vierde lid, komt als volgt te luiden:

Onverminderd artikel 17d, eerste lid, is het statutaire doel van de stichting uitsluitend het geven van openbaar onderwijs overeenkomstig artikel 46.

Ea

Onder plaatsing van de aanduiding «1.» voor de huidige tekst van artikel 50 wordt aan dat artikel een lid toegevoegd, luidende:

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op samenwerkingsscholen als bedoeld in artikel 17d.

F

Artikel 64a, tweede lid, komt als volgt te luiden:

2. De goedkeuring, bedoeld in het eerste lid, is niet vereist voor:
  - a. een institutionele fusie waarbij het totaal aantal leerlingen van de betrokken scholen minder dan 500 bedraagt;
  - b. een bestuurlijke fusie waarbij het aantal betrokken scholen minder dan tien bedraagt; of
  - c. de bestuurlijke en institutionele fusie die noodzakelijk zijn voor de totstandkoming van de samenwerkingsschool, bedoeld in artikel 17d, eerste lid.

G

Artikel 64c wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid vervalt, onder vernumming van het derde en vierde lid tot tweede en derde lid.
2. In het tweede lid (nieuw) wordt «bedoeld in het eerste en tweede lid» vervangen door: bedoeld in het eerste lid.

H

Na artikel 194c wordt ingevoegd:

Artikel 194d. Overgangsrecht informele samenwerkingsscholen

1. Een school voor bijzonder onderwijs die op of na 1 juni 2006 is samengevoegd met een school voor openbaar onderwijs dan wel een school voor openbaar onderwijs die op of na 1 juni 2006 is samengevoegd met een school voor bijzonder onderwijs kan voor bekostiging in aanmerking worden gebracht als samenwerkingsschool als bedoeld in artikel 17d.
2. Een verzoek om voor bekostiging in aanmerking te worden gebracht als samenwerkingsschool wordt uiterlijk twee volledige schooljaren na inwerkingtreding van de wet van tot wijziging van diverse onderwijswetten in verband met de vereenvoudiging van de vorming van samenwerkingsscholen (Wet samen sterker door vereenvoudiging samenwerkingsschool) ingediend bij Onze minister.
3. Onze minister willigt het verzoek in indien ten tijde van de samenvoeging werd voldaan aan artikel 17d, eerste tot en met derde lid, zoals dat artikel luidt na de inwerkingtreding van artikel I, onderdeel D, van de in het tweede lid genoemde wet.
4. Dit artikel vervalt met ingang van 1 augustus van het vijfde schooljaar na inwerkingtreding van de in het tweede lid genoemde wet.

ARTIKEL II. WIJZIGING VAN DE WET OP DE EXPERTISECENTRA

De Wet op de expertisecentra wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 21, eerste lid, wordt «invulling wordt gegeven aan» vervangen door: de identiteitscommissie, bedoeld in artikel 28j, invulling geeft aan.

B

In artikel 22, eerste lid, onderdeel j, wordt «invulling wordt gegeven aan» vervangen door: de identiteitscommissie, bedoeld in artikel 28j, invulling geeft aan.

C

Aan artikel 28 wordt een lid toegevoegd, luidende:

10. Indien de laatste afzonderlijke openbare school en de laatste afzonderlijke bijzondere school die door de stichting in stand worden gehouden, zijn gefuseerd tot een samenwerkingsschool als bedoeld in artikel 28j kan de instandhouding van die samenwerkingsschool opgedragen blijven aan de stichting.

D

Artikel 28j komt als volgt te luiden:

Artikel 28j. Samenwerkingsschool

1. Een samenwerkingsschool is een school waarin zowel openbaar onderwijs als bijzonder onderwijs wordt aangeboden. Een samenwerkingsschool kan uitsluitend tot stand komen door samenvoeging van één of meer openbare scholen met één of meer bijzondere scholen en wordt in stand gehouden door een stichting, een stichting als bedoeld in artikel 28 of een stichting als bedoeld in artikel 51 waarvan het statutaire doel in ieder geval is het in stand houden van een samenwerkingsschool. De artikelen 52 en 58 zijn van overeenkomstige toepassing.
2. Een samenwerkingsschool kan uitsluitend tot stand komen indien:
  - a. met die totstandkoming van de samenwerkingsschool de continuïteit van het openbaar of bijzonder onderwijs gehandhaafd kan blijven; en
  - b. de betrokken scholen ten minste zes schooljaren zijn bekostigd.
3. Van een situatie als bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, is sprake indien één van de betrokken scholen op 1 oktober van het eerste of tweede schooljaar voorafgaand aan de fusie-datum werd bezocht door ten hoogste het aantal leerlingen, bedoeld in artikel 83, tweede lid.

De uitkomst van de berekening wordt afgerond, waarbij de decimalen worden verwaarloosd indien het eerste cijfer achter de komma kleiner is dan 5 en waarbij de decimalen worden verwaarloosd en het getal verhoogd met 1 indien het eerste cijfer achter de komma gelijk is aan of groter is dan 5.
4. Samenwerkingsscholen zijn toegankelijk voor alle kinderen zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing.
5. Aan een samenwerkingsschool is een identiteitscommissie verbonden.
6. De identiteitscommissie adviseert gevraagd en ongevraagd het bevoegd gezag en de directeur over alle aangelegenheden die betrekking hebben op de wijze waarop invulling wordt gegeven aan het openbare karakter en de identiteit van de samenwerkingsschool. De identiteitscommissie kan tevens voorstellen doen over de aangelegenheden, bedoeld in de eerste volzin.
7. De statuten van de stichting die de samenwerkingsschool in stand houdt, voorzien in een regeling over de identiteitscommissie waarin in ieder geval de samenstelling, benoeming, herbenoeming, ontslag, duur van de benoeming, werkwijze, inrichting en bevoegdheden van de identiteitscommissie zijn vastgelegd alsmede een voorziening voor het beslechten van geschillen tussen het bevoegd gezag en de identiteitscommissie. Bij de samenstelling van de identiteitscommissie is sprake van een evenwichtige verdeling tussen openbaar en bijzonder onderwijs.
8. Wijziging van de statuten van de stichting die de samenwerkingsschool in stand houdt voor zover die betrekking hebben op de regeling over de identiteitscommissie, is slechts mogelijk indien het bevoegd gezag en de identiteitscommissie daartoe gezamenlijk besluiten. Indien het een stichting betreft anders dan een stichting als bedoeld in artikel 28 en anders

dan bedoeld in artikel 51, kan een wijziging als bedoeld in de eerste volzin uitsluitend tot stand komen met instemming van de gemeenteraad van de gemeente waarin de samenwerkingsschool gevestigd is. Instemming kan slechts worden onthouden indien overheersende invloed van de overheid in de identiteitscommissie niet is verzekerd voor zover het openbaar onderwijs binnen de samenwerkingsschool betreft.

9. De stichting anders dan een stichting als bedoeld in artikel 28 en anders dan bedoeld in artikel 51 brengt jaarlijks aan de gemeenteraad van de gemeente waarin de samenwerkingsschool gevestigd is, verslag uit over de werkzaamheden waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs. Het verslag wordt bekendgemaakt.
10. De voorschriften van deze wet en van andere wetten die het speciaal of voortgezet speciaal onderwijs betreffen, alsmede de daarop gebaseerde regelingen, voor zover die voorschriften en regelingen betrekking hebben op een bijzondere school, zijn van overeenkomstige toepassing op een samenwerkingsschool als bedoeld in het eerste lid, tenzij het tegendeel blijkt.
11. In geval van ernstige taakverwaarlozing door het bestuur of functioneren in strijd met de wet, voor zover het openbaar onderwijs betreft, neemt de gemeenteraad van de gemeente waar de samenwerkingsschool gevestigd is, de maatregelen die hij nodig acht om de continuïteit van het onderwijsproces te waarborgen voor zover het openbaar onderwijs betreft. De feitelijke samenwerking wordt beëindigd op 1 augustus van het jaar na een daartoe door de gemeenteraad van de gemeente waar de samenwerkingsschool gevestigd is, en het bevoegd gezag van de samenwerkingsschool gezamenlijk genomen besluit.
12. Overdracht, opheffing of fusie van de samenwerkingsschool is slechts mogelijk na instemming van de gemeenteraad van de gemeente waar de samenwerkingsschool gevestigd is.

E

Artikel 51, vierde lid, komt als volgt te luiden:

Onverminderd artikel 28j, eerste lid, is het statutaire doel van de stichting uitsluitend het geven van openbaar onderwijs overeenkomstig artikel 49.

Ea

Onder plaatsing van de aanduiding «1.» voor de huidige tekst van artikel 53 wordt aan dat artikel een lid toegevoegd, luidende:

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op samenwerkingsscholen als bedoeld in artikel 28j.

F

Artikel 66a wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding «1.» geplaatst.
2. Na het eerste lid, wordt een lid toegevoegd, luidende:
  2. De goedkeuring, bedoeld in het eerste lid, is niet vereist voor de bestuurlijke en institutionele fusie die noodzakelijk zijn voor de totstandkoming van de samenwerkingsschool, bedoeld in artikel 28j, eerste lid.

G

In artikel 66b wordt in de aanhef van het eerste lid «artikel 66a» vervangen door: artikel 66a, eerste lid.

H

Artikel 66c wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid vervalt, onder vernummering van het derde en vierde lid tot tweede en derde lid.
2. In het tweede lid (nieuw) wordt «bedoeld in het eerste en tweede lid» vervangen door: bedoeld in het eerste lid.

I

Na artikel 178d wordt ingevoegd:

Artikel 178e. Overgangsrecht informele samenwerkingscholen

1. Een school voor bijzonder onderwijs die op of na 1 juni 2006 is samengevoegd met een school voor openbaar onderwijs dan wel een school voor openbaar onderwijs die op of na 1 juni 2006 is samengevoegd met een school voor bijzonder onderwijs kan voor bekostiging in aanmerking worden gebracht als samenwerkingschool als bedoeld in artikel 28j.
2. Een verzoek om voor bekostiging in aanmerking te worden gebracht als samenwerkingschool wordt uiterlijk twee volledige schooljaren na inwerkingtreding van de wet van tot wijziging van diverse onderwijswetten in verband met de vereenvoudiging van de vorming van samenwerkingscholen (Wet samen sterker door vereenvoudiging samenwerkingschool) ingediend bij Onze minister.
3. Onze minister willicht het verzoek in indien ten tijde van de samenvoeging werd voldaan aan artikel 28j, eerste tot en met derde lid, zoals dat artikel luidt na de inwerkingtreding van artikel II, onderdeel D, van de in het tweede lid genoemde wet.
4. Dit artikel vervalt met ingang van 1 augustus van het vijfde schooljaar na inwerkingtreding van de in het tweede lid genoemde wet.

ARTIKEL III. WIJZIGING VAN DE WET OP HET VOORTGEZET ONDERWIJS

De Wet op het voortgezet onderwijs wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 24, eerste lid, wordt «invulling wordt gegeven aan» vervangen door: de identiteitscommissie, bedoeld in artikel 53d, invulling geeft aan.

B

In artikel 24a, eerste lid, onderdeel i, wordt «waarop invulling wordt gegeven aan» vervangen door: waarop de identiteitscommissie, bedoeld in artikel 53d, invulling geeft aan.

C

Artikel 42b, vierde lid, komt als volgt te luiden:
Onverminderd artikel 53d, eerste lid, is het statutaire doel van de stichting uitsluitend het geven van openbaar onderwijs overeenkomstig artikel 42.

D

Na artikel 53c, negende lid, wordt een lid toegevoegd, luidende: 10. Indien de laatste afzonderlijke openbare school en de laatste afzonderlijke bijzondere school die door de stichting in stand worden gehouden, zijn gefuseerd tot een samenwerkingschool als bedoeld in artikel 53d kan de instandhouding van die samenwerkingschool opgedragen blijven aan de stichting.

E

Artikel 53d komt als volgt te luiden:

Artikel 53d. Samenwerkingschool

1. Een samenwerkingschool is een school waarin zowel openbaar onderwijs als bijzonder onderwijs wordt aangeboden. Een samenwerkingschool kan uitsluitend tot stand komen door samenvoeging van één of meer openbare scholen met één of meer bijzondere scholen en wordt in stand gehouden door een stichting, een stichting als bedoeld in artikel 53c of een stichting als bedoeld in artikel 42b waarvan het statutaire doel in ieder geval is het in stand houden van een samenwerkingschool. De artikelen 42c en 50 zijn van overeenkomstige toepassing.
2. Een samenwerkingschool kan uitsluitend tot stand komen indien:
  - a. met die totstandkoming van de samenwerkingschool de continuïteit van het openbaar of bijzonder onderwijs gehandhaafd kan blijven; en
  - b. de betrokken scholen en scholengemeenschappen alle leerjaren omvatten.
3. Van een situatie als bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, is sprake indien één van de betrokken scholen op 1 oktober van het eerste of tweede schooljaar voorafgaand aan de fusie-datum werd bezocht door een aantal leerlingen gelijk aan of minder dan:
  - a. 120 leerlingen voor praktijkonderwijs;
  - b. 260 leerlingen voor voorbereidend beroepsonderwijs met één profiel;
  - c. 160 leerlingen per profiel voor voorbereidend beroepsonderwijs met twee of meer profielen;
  - d. 4/3 van het aantal leerlingen voor de overige scholen dat voor de desbetreffende schoolsoort is genoemd in artikel 107, eerste lid onder e;
  - e. 3/2 van het aantal leerlingen genoemd in artikel 107, tweede lid, voor praktijkonderwijs, middelbaar algemeen voortgezet onderwijs en hoger algemeen voortgezet onderwijs binnen een scholengemeenschap;
  - f. 130 leerlingen voor een afdeling voor hoger algemeen voortgezet onderwijs binnen een scholengemeenschap;
  - g. 293 leerlingen voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs binnen een scholengemeenschap; en
  - h. voor scholen voor voorbereidend beroepsonderwijs binnen een scholengemeenschap:
    - 1° 195 leerlingen voor een school met één profiel als bedoeld in 10b, derde lid;
    - 2° 120 leerlingen per profiel voor een school met twee of meer profielen als bedoeld in 10b, derde lid.
4. Samenwerkingscholen zijn toegankelijk voor leerlingen zonder onderscheid naar godsdienst of levensbeschouwing.

5. Aan een samenwerkingschool is een identiteitscommissie verbonden.
6. De identiteitscommissie adviseert gevraagd en ongevraagd het bevoegd gezag en de rector, directeur of centrale directie over alle aangelegenheden die betrekking hebben op de wijze waarop invulling wordt gegeven aan het openbare karakter en de identiteit van de samenwerkingschool. De identiteitscommissie kan tevens voorstellen doen over de aangelegenheden, bedoeld in de eerste volzin.
7. De statuten van de stichting die de samenwerkingschool in stand houdt, voorzien in een regeling over de identiteitscommissie waarin in ieder geval de samenstelling, benoeming, herbenoeming, ontslag, duur van de benoeming, werkwijze, inrichting en bevoegdheden van de identiteitscommissie zijn vastgelegd alsmede een voorziening voor het beslechten van geschillen tussen het bevoegd gezag en de identiteitscommissie. Bij de samenstelling van de identiteitscommissie is sprake van een evenwichtige verdeling tussen openbaar en bijzonder onderwijs.
8. Wijziging van de statuten van de stichting die de samenwerkingschool in stand houdt voor zover die betrekking hebben op de regeling over de identiteitscommissie, is slechts mogelijk indien het bevoegd gezag en de identiteitscommissie daartoe gezamenlijk besluiten. Indien het een stichting betreft anders dan een stichting als bedoeld in artikel 53c en anders dan bedoeld in artikel 42b, kan een wijziging als bedoeld in de eerste volzin uitsluitend tot stand komen met instemming van de gemeenteraad van de gemeente waarin de samenwerkingschool gevestigd is. Instemming kan slechts worden onthouden indien overheersende invloed van de overheid in de identiteitscommissie niet is verzekerd voor zover het openbaar onderwijs binnen de samenwerkingschool betreft.
9. De stichting anders dan een stichting als bedoeld in artikel 53c en anders dan bedoeld in artikel 42b brengt jaarlijks aan de gemeenteraad van de gemeente waarin de samenwerkingschool gevestigd is, verslag uit over de werkzaamheden waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs. Het verslag wordt bekendgemaakt.
10. De voorschriften van deze wet en van andere wetten die het voortgezet onderwijs betreffen, alsmede de daarop gebaseerde regelingen, voor zover die voorschriften en regelingen betrekking hebben op een bijzondere school, zijn van overeenkomstige toepassing op een samenwerkingschool als bedoeld in het eerste lid, tenzij het tegendeel blijkt.
11. In geval van ernstige taakverwaarlozing door het bestuur of functioneren in strijd met de wet, voor zover het openbaar onderwijs betreft, neemt de gemeenteraad van de gemeente waar de samenwerkingschool gevestigd is, de maatregelen die hij nodig acht om de continuïteit van het onderwijsproces te waarborgen voor zover het openbaar onderwijs betreft. De feitelijke samenwerking wordt beëindigd op 1 augustus van het jaar na een daartoe door de gemeenteraad van de gemeente waar de samenwerkingschool gevestigd is, en het bevoegd gezag van de samenwerkingschool gezamenlijk genomen besluit.

12. Overdracht, opheffing of samenvoeging van de samenwerkingschool is slechts mogelijk na instemming van de gemeenteraad van de gemeente waar de samenwerkingschool gevestigd is.

F

Artikel 53f wordt als volgt gewijzigd:

Na het tweede lid, wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. De goedkeuring, bedoeld in het eerste lid, is niet vereist voor de bestuurlijke en institutionele fusie die noodzakelijk zijn voor de totstandkoming van de samenwerkingschool, bedoeld in artikel 53d, eerste lid.

G

In artikel 53g wordt in de aanhef van het eerste lid «artikel 53f» vervangen door: artikel 53f, eerste lid.

H

Artikel 53h wordt als volgt gewijzigd:

1. Het derde lid vervalt, onder vernummering van het vierde en vijfde lid tot derde en vierde lid.
2. In het derde lid (nieuw) wordt «bedoeld in het eerste, tweede lid en derde lid» vervangen door: bedoeld in het eerste en tweede lid.

I

Na artikel 118cc wordt een nieuwe afdeling ingevoegd, luidende:

AFDELING III. OVERGANGSRECHT VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING VAN DIVERSE ONDERWIJSWETTEN IN VERBAND MET DE VEREENVOUDIGING VAN DE VORMING VAN SAMENWERKINGSSCHOLEN (WET SAMEN STERKER DOOR VEREENVOUDIGING SAMENWERKINGS-SCHOOL) (STB. XXXX, XX)

Artikel 118dd. Overgangsrecht informele samenwerkingscholen

1. Een school voor bijzonder onderwijs die op of na 1 juni 2006 is samengevoegd met een school voor openbaar onderwijs dan wel een school voor openbaar onderwijs die op of na 1 juni 2006 is samengevoegd met een school voor bijzonder onderwijs kan voor bekostiging in aanmerking worden gebracht als samenwerkingschool als bedoeld in artikel 53d.
2. Een verzoek om voor bekostiging in aanmerking te worden gebracht als samenwerkingschool wordt uiterlijk twee volledige schooljaren na inwerkingtreding van de wet van tot wijziging van diverse onderwijswetten in verband met de vereenvoudiging van de vorming van samenwerkingscholen (Wet samen sterker door vereenvoudiging samenwerkings-school) ingediend bij Onze Minister.
3. Onze Minister willigt het verzoek in indien ten tijde van de samenvoeging werd voldaan aan artikel 53d, eerste tot en met derde lid, zoals dat artikel luidt na de inwerkingtreding van artikel III, onderdeel E, van de in het tweede lid genoemde wet.
4. Dit artikel vervalt met ingang van 1 augustus van het vijfde schooljaar na inwerkingtreding van de in het tweede lid genoemde wet.

ARTIKEL IV. WIJZIGING VAN DE WET PRIMAIR ONDERWIJS BES

De Wet primair onderwijs BES wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 15, eerste lid, wordt voor de laatste volzin een volzin ingevoegd, luidende: In het schoolplan wordt aangegeven op welke wijze de identiteitscommissie, bedoeld in artikel 22a, invulling geeft aan het openbare karakter onderscheidenlijk de identiteit voor zover het betreft een samenwerkingschool.

B

Artikel 16, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Het woord «en» aan het slot van onderdeel j vervalt.
2. Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel k door «, en» wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:
  - l. de wijze waarop de identiteitscommissie, bedoeld in artikel 22a, invulling geeft aan het openbare karakter onderscheidenlijk de identiteit voor zover het betreft een samenwerkingschool.

C

Na artikel 22, negende lid, wordt een lid toegevoegd, luidende:

10. Indien de laatste afzonderlijke openbare school en de laatste afzonderlijke bijzondere school die door de stichting in stand worden gehouden, zijn gefuseerd tot een samenwerkingschool als bedoeld in artikel 22a kan de instandhouding van die samenwerkingschool opgedragen blijven aan de stichting.

D

Na artikel 22 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 22a. Samenwerkingschool

1. Een samenwerkingschool is een school waarin zowel openbaar onderwijs als bijzonder onderwijs wordt aangeboden. Een samenwerkingschool kan uitsluitend tot stand komen door samenvoeging van één of meer openbare scholen met één of meer bijzondere scholen en wordt in stand gehouden door een stichting, een stichting als bedoeld in artikel 22 of een stichting als bedoeld in artikel 54 waarvan het statutaire doel in ieder geval is het in stand houden van een samenwerkingschool. De artikelen 55 en 61 zijn van overeenkomstige toepassing.
2. Een samenwerkingschool kan uitsluitend tot stand komen indien:
  - a. met die totstandkoming van de samenwerkingschool de continuïteit van het openbaar of bijzonder onderwijs gehandhaafd kan blijven; en
  - b. de betrokken scholen ten minste zes schooljaren zijn bekostigd.
3. Van een situatie als bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, is sprake indien één van de betrokken scholen op 1 oktober van het eerste of tweede schooljaar voorafgaand aan de fusie-datum werd bezocht door ten hoogste 83 leerlingen.
4. Samenwerkingscholen zijn toegankelijk voor alle kinderen zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing.
5. Aan een samenwerkingschool is een identiteitscommissie verbonden.
6. De identiteitscommissie adviseert gevraagd en ongevraagd het bevoegd gezag en de directeur over alle aangelegenheden die betrekking hebben op de wijze waarop invulling wordt gegeven aan het openbare karakter en de identiteit van de samenwerkingschool. De identiteitscommissie kan tevens voorstellen doen over de aangelegenheden, bedoeld in de eerste volzin.
7. De statuten van de stichting die de samenwerkingschool in stand houdt, voorzien in een regeling over de identiteitscommissie waarin in ieder geval de samenstelling, benoeming, herbenoeming, ontslag, duur van de benoeming, werkwijze, inrichting en bevoegdheden van de identiteitscommissie zijn vastgelegd alsmede een voorziening voor het beslechten van geschillen tussen het bevoegd gezag en de identiteitscommissie. Bij de samenstelling van de identiteitscommissie is sprake van een evenwichtige verdeling tussen openbaar en bijzonder onderwijs.
8. Wijziging van de statuten van de stichting die de samenwerkingschool in stand houdt voor zover die betrekking hebben op de regeling over de identiteitscommissie, is slechts mogelijk indien het bevoegd gezag en de identiteitscommissie daartoe gezamenlijk besluiten. Indien het een stichting betreft anders dan een stichting als bedoeld in artikel 22 en anders dan bedoeld in artikel 54, kan een wijziging als bedoeld in de eerste volzin uitsluitend tot stand komen met goedkeuring van de eilandsraad van het openbaar lichaam waarin de samenwerkingschool gelegen is. Goedkeuring kan slechts worden onthouden indien overheersende invloed van de overheid in de identiteitscommissie niet is verzekerd voor zover het openbaar onderwijs binnen de samenwerkingschool betreft.
9. De stichting anders dan een stichting als bedoeld in artikel 22 en anders dan bedoeld in artikel 54 brengt jaarlijks aan de eilandsraad van het openbaar lichaam waarin de samenwerkingschool gelegen is, verslag uit over de werkzaamheden waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs. Het verslag wordt bekendgemaakt.
10. De voorschriften van deze wet en van andere wetten die het primair onderwijs betreffen, alsmede de daarop gebaseerde regelingen, voor zover die voorschriften en regelingen betrekking hebben op een bijzondere school, zijn van overeenkomstige toepassing op een samenwerkingschool als bedoeld in het eerste lid, tenzij het tegendeel blijkt.
11. In geval van ernstige taakverwaarlozing door het bestuur of functioneren in strijd met de wet, voor zover het openbaar onderwijs betreft, neemt de eilandsraad van het openbaar lichaam waar de samenwerkingschool gelegen is, de maatregelen die hij nodig acht om de continuïteit van het onderwijsproces te waarborgen voor zover het openbaar onderwijs betreft. De feitelijke samenwerking wordt beëindigd op 1 augustus van het jaar na een daartoe door de eilandsraad van het openbaar lichaam waar de samenwerkingschool gelegen is, en het bevoegd gezag van de samenwerkingschool gezamenlijk genomen besluit.

E

Artikel 54, vierde lid, komt als volgt te luiden:

Onverminderd artikel 22a, eerste lid, is het statutaire doel van de stichting uitsluitend het geven van openbaar onderwijs overeenkomstig artikel 46.

F

In artikel 72, vierde lid, wordt «en bij uitbreiding van het onderwijs aan een school met openbaar onderwijs of met onderwijs van een of meer richtingen» vervangen door: bij uitbreiding van het onderwijs aan een school met onderwijs van een of meer richtingen, en bij de totstandkoming van een samenwerkingschool.

G

Artikel 76 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift wordt vervangen door:

Artikel 76. Omzetting; uitbreiding richting; totstandkoming samenwerkingschool; verplaatsing.

2. In het eerste lid, wordt «of waaraan het onderwijs wordt uitgebreid met openbaar onderwijs, dan wel met onderwijs van een of meer richtingen» vervangen door: waaraan het onderwijs wordt uitgebreid met onderwijs van een of meer andere richtingen, dan wel een school die tot stand komt als samenwerkingschool.
3. In het derde lid, onderdeel b, vervalt « een uitbreiding met openbaar onderwijs,».
4. In het derde lid, onderdeel c, wordt «wordt uitgebreid met openbaar onderwijs of met onderwijs van een of meer richtingen,» vervangen door: wordt uitgebreid met onderwijs van een of meer andere richtingen,.

ARTIKEL V. WIJZIGING VAN DE WET VOORTGEZET ONDERWIJS BES

De Wet voortgezet onderwijs BES wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 50, eerste lid, wordt voor de laatste volzin een volzin ingevoegd, luidende: In het schoolplan wordt aangegeven op welke wijze de identiteitscommissie, bedoeld in artikel 109a, invulling geeft aan het openbare karakter onderscheidenlijk de identiteit voor zover het betreft een samenwerkingschool.

B

Artikel 51, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Het woord «en» aan het slot van onderdeel g vervalt.
2. Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel h door «, en» wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:
  - i. de wijze waarop de identiteitscommissie, bedoeld in artikel 109a, invulling geeft aan het openbare karakter onderscheidenlijk de identiteit voor zover het betreft een samenwerkingschool.

C

Artikel 98, vierde lid, komt als volgt te luiden:

Onverminderd artikel 109a, eerste lid, is het statutaire doel van de stichting uitsluitend het geven van openbaar onderwijs overeenkomstig artikel 96.

D

Na artikel 109, negende lid, wordt een lid toegevoegd, luidende:

10. Indien de laatste afzonderlijke openbare school en de laatste afzonderlijke bijzondere school die door de stichting in stand worden gehouden, zijn gefuseerd tot een samenwerkingschool als bedoeld in artikel 109a kan de instandhouding van die samenwerkingschool opgedragen blijven aan de stichting.

E

Na artikel 109 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 109a. Samenwerkingschool

1. Een samenwerkingschool is een school waarin zowel openbaar onderwijs als bijzonder onderwijs wordt aangeboden. Een samenwerkingschool kan uitsluitend tot stand komen door samenvoeging van één of meer openbare scholen met één of meer bijzondere scholen en wordt in stand gehouden door een stichting, een stichting als bedoeld in artikel 109 of een stichting als bedoeld in artikel 98 waarvan het statutaire doel in ieder geval is het in stand houden van een samenwerkingschool. De artikelen 99 en 106 zijn van overeenkomstige toepassing.
2. Een samenwerkingschool kan uitsluitend tot stand komen indien:
  - a. met die totstandkoming van de samenwerkingschool de continuïteit van het openbaar of bijzonder onderwijs gehandhaafd kan blijven; en
  - b. de betrokken scholen of scholengemeenschappen alle leerjaren omvatten.
3. Van een situatie als bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, is sprake indien één van de betrokken scholen of scholengemeenschappen op 1 oktober van het eerste of tweede schooljaar voorafgaand aan de fusiedatum werd bezocht door zestig of minder leerlingen boven de opheffingsnorm, bedoeld in artikel 188.
4. Samenwerkingscholen zijn toegankelijk voor leerlingen zonder onderscheid naar godsdienst of levensbeschouwing.
5. Aan een samenwerkingschool is een identiteitscommissie verbonden.
6. De identiteitscommissie adviseert gevraagd en ongevraagd het bevoegd gezag en de rector of de directeur over alle aangelegenheden die betrekking hebben op de wijze waarop invulling wordt gegeven aan het openbare karakter en de identiteit van de samenwerkingschool. De identiteitscommissie kan tevens voorstellen doen over de aangelegenheden, bedoeld in de eerste volzin.
7. De statuten van de stichting die de samenwerkingschool in stand houdt, voorzien in een regeling over de identiteitscommissie waarin in ieder geval de samenstelling, benoeming, herbenoeming, ontslag, duur van de benoeming, werkwijze, inrichting en bevoegdheden van de identiteitscommissie zijn

vastgelegd alsmede een voorziening voor het beslechten van geschillen tussen het bevoegd gezag en de identiteitscommissie. Bij de samenstelling van de identiteitscommissie is sprake van een evenwichtige verdeling tussen openbaar en bijzonder onderwijs.

8. Wijziging van de statuten van de stichting die de samenwerkingsschool in stand houdt voor zover die betrekking hebben op de regeling omtrent de identiteitscommissie, is slechts mogelijk indien het bevoegd gezag en de identiteitscommissie daartoe gezamenlijk besluiten. Indien het een stichting betreft anders dan een stichting als bedoeld in artikel 109 en anders dan bedoeld in artikel 98, kan een wijziging als bedoeld in de eerste volzin uitsluitend tot stand komen met goedkeuring van de eilandsraad van het openbaar lichaam waarin de samenwerkingsschool gelegen is. Goedkeuring kan slechts worden onthouden indien overheersende invloed van de overheid in de identiteitscommissie niet is verzekerd voor zover het openbaar onderwijs binnen de samenwerkingsschool betreft.
9. De stichting anders dan een stichting als bedoeld in artikel 109 en anders dan bedoeld in artikel 98 brengt jaarlijks aan de eilandsraad van het openbaar lichaam waarin de samenwerkingsschool gelegen is, verslag uit over de werkzaamheden waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs. Het verslag wordt bekendgemaakt.
10. De voorschriften van deze wet en van andere wetten die het primair onderwijs betreffen, alsmede de daarop gebaseerde regelingen, voor zover die voorschriften en regelingen betrekking hebben op een bijzondere school, zijn van overeenkomstige toepassing op een samenwerkingsschool als bedoeld in het eerste lid, tenzij het tegendeel blijkt.
11. In geval van ernstige taakverwaarlozing door het bestuur of functioneren in strijd met de wet, voor zover het openbaar onderwijs betreft, neemt de eilandsraad van het openbaar lichaam waar de samenwerkingsschool gelegen is, de maatregelen die hij nodig acht om de continuïteit van het onderwijsproces te waarborgen voor zover het openbaar onderwijs betreft. De feitelijke samenwerking wordt beëindigd op 1 augustus van het jaar na een daartoe door de eilandsraad van het openbaar lichaam waar de samenwerkingsschool gelegen is, en het bevoegd gezag van de samenwerkingsschool gezamenlijk genomen besluit.

ARTIKEL VI. SAMENLOOP WET NORMALISERING RECHTSPOSITIE AMBTENAREN

Indien het bij geleidende brief van 3 november 2010 ingediende voorstel van wet van de leden Koser Kaya en Van Hijum tot wijziging van de Ambtenarenwet en enige andere wetten in verband met het in overeenstemming brengen van de rechtspositie van ambtenaren met die van werknemers met een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht (Wet normalisering rechtspositie ambtenaren, Kamerstukken II 2010/11, 32 550) tot wet is of wordt verheven en artikel I van die wet voor zover het betreft artikel 1 van de Ambtenarenwet eerder in werking is getreden of treedt dan deze wet, wordt deze wet als volgt gewijzigd:

- a. Artikel I, onderdeel A, artikel 17, vierde lid, en artikel I, onderdeel B, artikel 17b, vierde lid, vervallen.
- b. Artikel II, onderdeel A, artikel 28, vierde lid, en artikel II, onderdeel B, artikel 28j, vierde lid, vervallen.
- c. Artikel III, onderdeel A, artikel 53c, vierde lid, en artikel III, onderdeel B, artikel 53d, vierde lid, vervallen.

ARTIKEL VIA. SAMENLOOP INITIATIEFWETSVOORSTEL YPMA, VOORDEWIND EN ROG

1. Indien het bij brief van 2 juli 2015 aanhangig gemaakte voorstel van wet van de leden Ypma, Voordewind en Rog (Kamerstukken II, 2014/15, 34 246, nrs. 1-3) tot wet is of wordt verheven en die wet eerder in werking is getreden of treedt dan artikel I, onderdeel Ea, of artikel II, onderdeel Ea, van deze wet, wordt deze wet als volgt gewijzigd:

A

In artikel I, onderdeel Ea, wordt het tweede lid vernummerd tot derde lid en komt de aanhef te luiden: Aan artikel 50 wordt een lid toegevoegd, luidende:.

B

In artikel II, onderdeel Ea, wordt het tweede lid vernummerd tot derde lid en komt de aanhef te luiden: Aan artikel 53 wordt een lid toegevoegd, luidende:.

2. Indien het bij brief van 2 juli 2015 aanhangig gemaakte voorstel van wet van de leden Ypma, Voordewind en Rog (Kamerstukken II, 2014/15, 34 246, nrs. 1-3) tot wet is of wordt verheven en die wet later in werking treedt dan artikel I, onderdeel Ea, of artikel II, onderdeel Ea, van deze wet, wordt die wet als volgt gewijzigd:

A

In artikel I, onderdeel A, vervalt onderdeel 1 en wordt het in onderdeel 3 het toe te voegen lid vernummerd tot derde lid.

B

In artikel II, onderdeel A, vervalt onderdeel 1 en wordt het in onderdeel 3 het toe te voegen lid vernummerd tot derde lid.

ARTIKEL VII. DE WET VAN 11 OKTOBER 2012 (STB. 2012, 533)

Artikel XXVII van de wet van 11 oktober 2012 tot wijziging van enkele onderwijswetten in verband met een herziening van de organisatie en financiering van de ondersteuning van leerlingen in het basisonderwijs, speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs (Stb. 2012, 533) vervalt.

ARTIKEL VIIA. EVALUATIEBEPALING

Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zendt binnen drie jaar na de inwerkingtreding van deze wet aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.

ARTIKEL VIII. INWERKINGTREDING

De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks Kamerstuk 34 512 aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te Wassenaar, 19 augustus 2017

Willem-Alexander

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
S. Dekker

Uitgegeven de zevende september 2017

De Minister van Veiligheid en Justitie,
S.A. Blok

Colofon

Publicatiedatum

Juni 2018

Grafische verzorging

Coers & Roest ontwerpers bno | drukkers